

نامه‌ها

پاسخ به نامه انجمن

آقای دکتر ارسلان شادمان

قائم مقام رئیس انجمن ریاضی ایران

پیرو مذاکره تلفنی و راهنمایی‌های ارزنده جنابعالی و رئیس و خزانه دار این نامه را می نویسم، هم پیشنهادهایی در جهت گسترش فعالیت‌های انجمن ارایه دهم و هم در حد امکان دانش‌های نادرست برخی از همکاران، در ارتباط با سخنرانی اینجانب در همایش چهره‌های ماندگار را که در تاریخ ۸۲/۷/۲۹ ایراد شد رفع کنم.

۱. در این سخنرانی تصمیم شورای اجرایی را در ایجاد جایزه بهزاد ستودم و اعلام کردم بهای سمند اهدایی سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران را به انجمن تقدیم می‌کنم تا به جایزه اختصاص یابد. در همان شب در دفتر یادبود سومین همایش چهره‌ها نوشتم: "... با افتخار جایزه را به انجمن تقدیم می‌کنم تا هم انجمن را در اجرای تصمیم بزرگ منشانه‌اش یاری رسانم و هم با سهم کردن سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در پرداخت بخشی از هزینه جوایزی که هر ساله به نام اینجانب به فرزندان برومند ایران زمین تقدیم می‌شود کرمش را پاس دارم ..." (خبرنامه شماره ۹۷ صفحه ۲۰)

۲. در پاسخ به رئیس انجمن نوشتم: "... از این بابت از اعضای شورا سپاسگزارم که بدون توجه به نحوه تأمین هزینه‌ها اصل ایجاد جایزه را تصویب نمودند و انتخاب موضوع، رسیدگی به جزئیات و راه کسب درآمد را به بعد موکول کردند. با وجود این، بر خود فرض می‌دانم جهت تأمین بخشی هر چند اندک از هزینه‌ها، بهای سمند مرحمتی سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران را به صورت وقف به انجمن تقدیم کنم تا نزدیکی از بانک‌ها به حساب سپرده ثابت گذاشته شود و زیر نظر هیأت امنای جایزه به مصرف برسد ..."

۳. پس از گذشت دو سال و یک روز از تاریخ تصویب، حساب کوتاه مدت جایزه با مبلغ ۱۰۰/۰۰۰ ریال مرحمتی انجمن در تاریخ ۸۴/۷/۲۵ افتتاح شد و بعد از چند ماه از تاریخ دریافت، توانستم چک ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریالی دوست دانش‌پروم، آقای مجید حاجی حیدری، را که جهت واریز حساب جایزه به من لطف کرده بودند ظهرنویسی کنم و به حساب کوتاه مدت مزبور بریزم.

۴. پس از این که سمند اهدایی به فروش رسید، چک دریافتی را نزد خود نگه داشتم تا وجه آن را به حساب خاص واریز کنم. پس از گذشت چندین ماه جهت پیشگیری از ضرر روز افزون،

1. Kheiri, H. and Jodayree Akbarfam, A., On the infinite product representatin of solution and dual equations of Sturm-Liouville equation with turning point of order $4m+1$, *Bulletin of the Iranian Mathematical Society*, Vol 29,(2003), pages 35-50.
2. Jodayree Akbarfam A, and Kheiri, H., The asymptotic form of eigenvalues for a class of Sturm-Liouville problem with one simple turning point, *Journal of Sciences Islamic Republic of Iran*, Vol. 15(1), (2004), 73-79.
3. Kheiri H., Jodayree Akbarfam A. and Mingarelli A. B., The uniqueness of the solution of dual equation of an inverse indefinite Sturm-Liouville problem, *Journal of mathematical analysis and applications*, Vol. 306, (2005), 269-281.

فریبا بهرامی

نماینده انجمن در دانشگاه تبریز

★ ★ ★

آگهی

گروه ریاضی دانشگاه شاهد جهت تکمیل کادر هیأت علمی خود از میان فارغ التحصیلان و دانشجویان دوره دکترای آمار دعوت به همکاری می‌نماید.

تذکرات

۱. الویت به فارغ التحصیلان دکتری یا دانشجویان سال آخر دوره دکتری می‌باشد.

۲. فارغ التحصیلان مقطع دکتری می‌توانند جهت گذراندن طرح سربازی مراجعه نمایند.

۳. دانشجویان مقطع دکتری (فقط ترم آخر) جهت بورس شدن می‌توانند درخواست نمایند.

نشانی: اتوبان تهران - قم (نرسیده به عوارضی)، روبروی مرقد امام، طرح دانشگاه شاهد.

تلفن: ۵۵۲۷۷۵۵۳ - ۵۵۲۷۷۵۰۹

حمیدرضا نویدی

مدیر گروه ریاضی دانشگاه شاهد

در راستای یک نقد!

آقایان دکتر: حمیدرضا ظهوری زنگنه و امیرنادر مؤلفین کتاب "حساب دیفرانسیل و انتگرال" در رابطه با نقد این کتاب که در شماره ۴ خبرنامه، زمستان ۸۴ و مسلسل ۱۰۶ انجمن چاپ شد، نامه‌ای ارسال نموده‌اند که عیناً درج می‌شود.

آقای دکتر محمد جلوداری ممقانی

مسوؤل بخش معرفی کتاب خبرنامه انجمن ریاض ایران

ضمن تشکر از توجه و رهنمودهای جنابعالی در نقد و معرفی کتاب حساب دیفرانسیل و انتگرال تألیف اینجانبان در شماره ۴ (زمستان ۱۳۸۴) خبرنامه انجمن ریاضی ایران، نکات زیر را در راستای آن نقد به اختصار بیان می‌کنیم:

۱- کتاب با توجه به پیشینه آموزش دانشجویان در دوره پیش‌دانشگاهی در یک دوره ۱۲ ساله با بکارگیری پیشنهادات اصلاحی همکاران تألیف گشته است.

۲- تعریف حد با استفاده از دنباله‌ها و نمایش پلکانی یک دنباله بازگشتی از نوآوری‌های کتاب است. این نمایش برای پرورش یک دیدگاه شهودی از صعودی و نزولی بودن یک دنباله و همگرایی آن تعیین کننده است. اثبات قضیه‌های حد، مشتق، قاعده هویتهال و تعریف انتگرال براساس دنباله‌ها از ویژگی‌ها و نوآوری‌های کتاب است که هویتی منحصر به فرد به آن می‌بخشد. تعریف حد با استفاده از دنباله‌ها از نظر آموزشی فهم مطالب و از لحاظ نظری اثبات قضایا را ساده‌تر می‌سازد. این خود به تنهایی کافی است تا به دانشجویان، در بدو ورود به دانشگاه، احساس تکراری بودن مباحث آموخته دست ندهد.

۳- یادداشت‌های تاریخی در مورد چگونگی پیدایش حساب دیفرانسیل و انتگرال و معرفی ریاضی‌دانان برجسته که در توسعه آن نقش داشته‌اند منطبق با اهداف عمومی کردن ریاضی است.

۴- یکی از ویژگی‌های مهم کتاب وجود حجم عظیم مسائل آن است که دانشجویان کنجکاوتر و مستعدتر ریاضی را نیز ارضا می‌نماید. معقول این است که به تناسب برنامه‌های درسی یک کلاس برخی از مسائل برای حل انتخاب شوند که این با توجه به رده‌بندی مسائل در کتاب (مسائل فصل، مسائل گوناگون و مسائل پاتنام) به خوبی امکانپذیر است.

مسائل کتاب جهت فعالیت‌های ذهنی طیف وسیعی از دانشجویان تدوین شده است در نظر است تا پاسخ به مسائل منتخب در ویرایش بعدی اضافه شود.

۵- پیوست‌های کتاب به غنای مطالب می‌افزاید، مباحث مطرح شده در پیوست‌ها از جمله مبانی انتگرال ریمان و معادل بودن آن با تعریف انتگرال داربو و روش نیوتن در صفحه مختلط به ویژه برای دانشجویان رشته‌های مهندسی که امکان آشنایی این مباحث در دروس دیگر برای آن‌ها فراهم نیست بسیار مفید است. با وجود پیوست‌ها اثبات کلیه قضایای کتاب بدون مراجعه به منابع دیگر در دسترس دانشجویان قرار می‌گیرد و در ضمن امکان تدریس درس با سرفصل‌های پیشرفته‌تر را مهیا می‌سازد.

وجه چک را به صورت سپرده ثابت پنج ساله نزد بانک به امانت گذاشتم با این نیت که هر چند ماه یک بار سود حاصل از آن را به حساب خاص بریزم و در پایان پنج سال هم اصل وجه را تقدیم کنم. اما سوءبرداشت‌ها و نگرانی از برآورده نشدن این نیت سبب شدند، پیش از وقت مقرر، وجه سپرده ثابت و اندک سود حاصل را که جمعاً مبلغ ۱۲۰/۷۵۰/۰۰۰ ریال است به حساب خاص بریزم و رسید آن را به پیوست تقدیم کنم.

۵. طبیعی است کلیه اعضا، به ویژه اعضای شورای اجرایی و هیات‌های امنای تمام جوایز و نیز رؤسا، خزانه‌داران و بازرسان تمام دوره‌ها کمک به حساب‌های خاص جوایز را در حکم وقف تلقی کنند و استفاده بهینه از وجوه موجود در این حساب‌ها را فریضه بدانند. با توجه به این که سود حساب‌های پنج ساله تقریباً سه برابر سود حساب‌های کوتاه مدت است توصیه می‌کنم هر چه زودتر مبلغ ۱۴۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال موجود در حساب کوتاه مدت مذکور به صورت سپرده پنج ساله نزد بانک به امانت بسپارند. همین پیشنهاد را در مورد تقریباً ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال موجود در حساب‌های کوتاه مدت چهار جایزه: ریاضی، قربانی، مصاحب و وصال اجرا کنند و با این عمل جلو زبان بیشتر و شکوه‌ها را بگیرند!

۶. حدود دو سال پیش آقای دکتر حسین سیفلو بازرس انجمن از تفاوت مبالغ موجود در حساب‌های خاص جوایز مختلف اظهار نگرانی کردند. بنده ضمن درخواست راه حل در پاسخ عرض کردم آیین‌نامه جایزه می‌تواند راه گشا باشد و مصرف درست درآمدها را ملحوظ کند. متأسفانه پیشنهادی نرسید و آیین‌نامه مصوب هم راه گشا نیست. آیا بدل توجه به این نکته را لازم نمی‌دانید؟

۷. به نظر اینجانب، پس از کسب تجربه بسیار مفید همکاری متقابل دو انجمن ریاضی ایران و فرانسه، انجمن ریاضی ایران، می‌تواند و باید دست دوستی به طرف جوامع ریاضی برخی از کشورهای مسلمان یا همجوار دراز کند و ضمن بهره‌مندی از همکاری‌های متقابل دامنه فعالیت‌های برون مرزی خود را افزایش دهد. دعوت از نخبگان ریاضی این کشورها به شرکت در گردهمایی‌های انجمن و گسترش اعطای برخی از جوایز به خارج از مرزها را از جمله این فعالیت‌ها می‌دانم و اطمینان دارم مقامات نظام از این گونه فعالیت‌ها به خوبی استقبال می‌کنند و انجمن را در راه رسیدن به این هدف‌ها یاری می‌رسانند. موقعیت را دریابید و فرصت را از دست ندهید!

مهدی بهزاد

خواندن این مطلب و مقایسه آن با مطلب دیگری که در ابتدای همین خبرنامه آمده است باعث تأسف است. در یک جا برای تجلیل از مقام استادی از بزرگان انجمن تا به آن جا می‌رویم که این تجلیل به همسر و فرزندان تعمیم می‌یابد. در چند صفحه بعد و در زیر عنوان یادی از زنده‌یاد ... در مورد کسی که امکان دفاع از خود و توضیح در مورد آن مسائل را ندارد به ذکر نکات منفی وی می‌پردازیم.

اینجانب نه قصد دارم و نه در جایگاهی هستم که بخواهم ارزش‌های آقای دکتر بهزاد و یا سایر پیشکسوتان و بزرگان انجمن که بعضاً افتخار شاگردی آن‌ها را نیز داشته‌ام زیر سؤال ببرم. آن چه باعث نوشتن این مطلب شد نوعی هشدار است. آیا اگر مطلب مربوط به زنده‌یاد دکتر فرزاد به قلم شخص دیگری به جز دکتر بهزاد بود باز هم با همین لحن و محتوا در خبرنامه چاپ می‌شد؟ در فرهنگ ما مرسوم است که از خطاها و لغزش‌های کوچک (و چه بسا بزرگ) درگذشتگان به خصوص آن‌جا که مسأله شخصی و خصوصی در می‌گذرند، شاید به این دلیل که آن مرحوم امکان دفاع از خود و توضیح در مورد رفتار خاص را ندارد. آیا درست است که آقای دکتر بهزاد در مطلبی که چه بسا در ورودی هشتمین کنفرانس آموزش ریاضی کشور نصب شود به ذکر خاطره‌ای پردازد که آن چه از آن برداشت می‌شود بی‌نزاکتی و قدرشناسی آن مرحوم است؟ اگر ایشان خاطره مثبتی از آن مرحوم نداشتند چه ضرورتی به نوشتن این مطلب بود؟ آیا کسی از دوستان و همکاران سابق ایشان در دانشگاه تربیت معلم (از جمله دکتر بابلیان) نمی‌توانستند یادنامه مثبتی بنویسند؟ و اگر واقعاً هیچ یک از همکاران سابق ایشان و اعضای انجمن خاطره مثبتی از ایشان نداشته‌اند چه ضرورتی به یادی از او بود؟

احمد صفاپور

دانشگاه ولی عصر رفسنجان

شایان ذکر است که محتوای یک کتاب درسی بسیار فراتر از مطالب یک جزوه درسی است. مطالب یک جزوه درسی ممکن است کاملاً تدریس و مسائل آن تماماً حل شود. در صورتی که مطالب و مسائل یک کتاب فراتر از ریز مواد درسی و مسائل آن فراسوی مسائل مورد نظر در تدریس یک درس است. از این نظریک کتاب درسی باید طیف وسیعی از مطالب و مسائل را بپوشاند و به مدرس درس حق انتخاب مطالب و مسائل را اعطا نماید.

با تشکر

حمیدرضا ظهوری‌زنگنه و امیر نادری

در مورد یادی از یک زنده‌یاد

آن چه باعث نوشتن این نامه شد، دو مطلب مندرج در آخرین شماره خبرنامه انجمن (شماره ۱۰۶) است. اولین مطلب در بزرگداشت یکی از پیشکسوتان برجسته ریاضی ایران یعنی آقای دکتر مهدی بهزاد و به قلم استاد پیشکسوت دیگر آقای دکتر کرم‌زاده است. مطلب دیگر در یادبود یکی از پیشکسوتان درگذشته انجمن یعنی زنده‌یاد دکتر مسعود فرزاد به قلم آقای دکتر مهدی بهزاد است. البته نقش و تأثیر دکتر بهزاد و دکتر فرزاد در انجمن و هم‌چنین جامعه ریاضی ایران به هیچ وجه قابل مقایسه نیست. اما لحن مطالب نوشته شده در دو یادداشت فوق‌الذکر قابل مقایسه است.

اولین مطلب به قلم شیوای دکتر کرم‌زاده به خاطر تجلیل از آقای دکتر مهدی بهزاد به دلیل برگزاری سی و ششمین کنفرانس ریاضی کشور در زادگاه ایشان (یزد) به نگارش درآمده است. دومین مطلب نیز اتفاقاً به دلیلی مشابه یعنی برگزاری هشتمین کنفرانس آموزش ریاضی کشور در زادگاه مرحوم دکتر مسعود فرزاد (شهرکرد) نگاشته شده است. مقایسه این دو نوشته باعث تأسف فراوان اینجانب شد زیرا در حالی که دکتر کرم‌زاده در ذکر سجایای علمی و اخلاقی دکتر بهزاد سنگ تمام گذاشته، نوشته دکتر بهزاد در یادبود دکتر فرزاد بیشتر به هجو آن مرحوم شباهت دارد. در حالی که دکتر کرم‌زاده تجلیل از دکتر بهزاد را تا افراد خانواده ایشان نیز تعمیم داده (که خرده‌ای بر آن نیست) در هفت پاراگراف مطلبی که به قلم آقای دکتر بهزاد و تحت عنوان "یادی از زنده‌یاد مسعود فرزاد" و زیر عکسی از وی به چاپ رسیده تنها در سه پاراگراف از آن مرحوم یاد شده است. اولین پاراگراف به ذکر گرایش انشعاب طلبانه مسعود اشاره شده که با توصیه و راهنمایی دکتر بهزاد از این امر منصرف شده است. در دومین قسمت به ذکر این مطلب پرداخته شده که دکتر فرزاد قبل از عزیمت به خارج از کشور برای ادامه تحصیل به منظور مشورت و کسب راهنمایی خدمت دکتر بهزاد رسیده است. و در سومین قسمت از این یادبود، خاطره برخورد دور از نزاکت آن مرحوم با ایشان و دل‌آزردگی استاد ذکر شده است.

برای من (و احتمالاً افرادی مثل من) که باید الگوهای اخلاقی و علمی را از بین امثال دکتر کرم‌زاده و دکتر بهزاد انتخاب کنیم